

Årsredovisning 2023

Grundskolenämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Grunduppdraget	3
2.1 Nämndens grunduppdrag, väsentliga händelser	3
2.2 Nämndens indikatorer och uppdrag kopplade till grunduppdraget	4
2.3 Verksamhetsmått	7
2.4 Jämställdhetsperspektivet	8
3 Uppdrag och indikatorer som rapporteras till Kommunfullmäktige och Nämnd	10
4 Resurser	10
4.1 Nämndens verksamhet 1.....	10
5 Investeringar	18
5.1 Sammanställning Investeringsvolymerna	18
5.2 Investeringar, årliga anslag	18
5.3 Investeringar som löper över flera år.....	19
6 Arbetsgivarpolitik	19
6.1 Indikatorer	20

1 Inledning

Verksamheten har under året prövats i många olika delar. Det ställs all högre krav på skolan och fler elever har behov av stöd för att klara målen. Det är en hög arbetsbelastning på personalen och flera rektorer har signalerat att det blir allt svårare att klara av uppdraget med den grundbemanning som finns på skolorna. Närvaron har under året blivit bättre bland eleverna vilket kan vara ett resultat av det fokuserade arbete som genomförs med bland annat Team Domino. Vi ser en ökad trend vad gäller kränkningar och tillbud i verksamheten vilket leder till oro och ökad belastning på flera håll i organisationen. Personalfrånvaron ligger på ungefär samma nivå som föregående år. Frånvaron har varit ojämnt fördelad och drabbat en del enheter hårdare än andra.

Sammantaget har det varit ett ansträngt läge i verksamheten under 2023 och medarbetarna har utfört ett mycket gott arbete under dessa omständigheter.

Behörigheten till gymnasiet i årskurs 9 har sjunkit något jämfört med 2022 och blev 81,2 %. I årskurs 6 förbättrades gymnasiebehörigheten med 2,9 procentenheter till 80,1 %.

Ur det ekonomiska perspektivet har året hanterats på tillfälliga obudgeterade medel. Ett arbete för ekonomi i balans har funnits inom respektive verksamhet utifrån ett behov i budget 2023. Detta utifrån vetskap om att budget 2023 var generellt tajt och vissa antaganden (te x lönerrevision, livsmedelspriser) var för lågt satta.

De tillfälliga finansiella medlen medförde att skolor med obalans under våren kunde fokusera på höstens organisation. Året slutade med ett mindre underskott på -0,4 mkr

2 Grunduppdraget

2.1 Nämndens grunduppdrag, väsentliga händelser

Grunduppdraget har i stort genomförts enligt plan.

Under våren 2023 genomfördes en utbildning för all personal inom grundskoleförvaltningen och politiker i nämnden om sexuella övergrepp mot barn.

Nämndens utvecklingsarbete enligt utvecklingsplanen har genomförts utan större avvikelser. Stora skolenheters organisation har förändrats genom att biträdande rektorer fått personalansvar för delar av enheternas personalgrupper. Den mest omfattande satsningen som gjorts under 2023 är Riktade insatser för nyanlända och flerspråkiga elever. Det är en nationell insats som Grundskolenämnden deltar i utifrån elevgruppens sammansättning. Insatserna finns beskrivna i en åtgärdsplan som utgår ifrån en nulägesanalys. Det är ungefär en tredjedel av eleverna som har utländsk bakgrund i de kommunala grundskolorna. En viktig del i innehållet är att cirka 60 lärare inom förvaltningen startat en behörighetsgivande kurs i ämnet svenska som andraspråk.

Arbetet kring digitaliseringen har fortsatt under året. Magma har införts för alla elever i årskurs 1-9. Magma är ett digitalt verktyg för matematikundervisning. Det används som läromedel, träningsyta, för kommunikation mellan lärare och elever, för screeningar och för resultatstatistik. Under 2023 har även processen startats för anskaffning av ett nytt elevregister efter Extens och det arbetet slutförs under 2024.

Skolinspektionen har påbörjat en regelbunden granskning av skolverksamheten inom Grundskolenämnden under hösten 2023. Det är tolv skolenheter som valts ut endera för kvalitetsgranskning eller tillsyn och skolhuvudmannen ska också granskas. Granskningen fortsätter under 2024.

En fortsatt hög takt finns inom ny- och ombyggnation av lokaler och nedanstående projekt pågick under 2023:

- Byttorpskolans om- och tillbyggnad är klar.
- Om- och tillbyggnation av Myråsskolan var klar sommaren 2023.
- Byggnationen av Fredriksborgskolan F-9 har fortsatt under 2023. Skolan beräknas vara färdig att tas i bruk i juni 2024.
- Ombyggnationen av Särilaskolan 7-9 har fortsatt under 2023. Den förväntas vara klar under 2024.

2.2 Nämndens indikatorer och uppdrag kopplade till grunduppdraget







Indikatorer															
<p>Andelen elever som känner sig trygga i grundskolan, åk 4-9 ska öka, %.</p> <p>Utfall År 2021 89,3</p> <p>Utfall År 2022 88,9</p> <p>Utfall År 2023 90,2</p>	<table border="1"> <caption>Data for Indikator 1: Andelen elever som känner sig trygga i grundskolan, åk 4-9 ska öka, %</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>87,5</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>87,5</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>89,5</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>89,5</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>88,9</td> </tr> <tr> <td>2023</td> <td>90,2</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall (%)	2018	87,5	2019	87,5	2020	89,5	2021	89,5	2022	88,9	2023	90,2
År	Utfall (%)														
2018	87,5														
2019	87,5														
2020	89,5														
2021	89,5														
2022	88,9														
2023	90,2														
<p>Analys Målet är uppnått då resultatet är något högre jämfört med föregående år. Eleverna i årskurs 4-9 känner sig i stor utsträckning trygga. Resultatet för den upplevda tryggheten har varit relativt stabilt sedan 2018, vilket går emot den nationella trenden som visar att tryggheten i skolan har minskat de senaste tio åren. Det genomförs ett medvetet och planerat arbete för elevers trygghet i skolenheterna. Samtidigt finns det en variation i resultatet mellan skolenheter. En del av skolorna med lägre andel trygga elever har haft personalomsättning som kan ha bidragit till minskad trygghet. I skolorna med uppåtgående trend nämns nedanstående punkter som framgångsfaktorer i deras arbete kring trygghet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ett grundläggande arbete för gott klimat och goda relationer. • Vuxennärvaro så som rastvärd, korridorvärd, kulturbärare (till exempel elevassistent som är kopplad till en klass som är en person som eleverna kan vända sig till när läraren byts ut) och att lärare på 7-9 har sin arbetsplats lättillgänglig för eleverna. • Rastaktiviteter. • Genomtänkt schemaläggning för att undvika negativa samlingar i otrygga miljöer. • Kafé och fritidsgård utgör en trygghet på skolan. • Aktiva föräldrar i föräldrarådet som jobbar med kränkande språkbruk. 															
<p>Andelen elever i åk 9 som är behöriga till något nationellt gymnasieprogram ska öka, %.</p> <p>Utfall År 2021 81</p> <p>Utfall År 2022 82</p> <p>Utfall År 2023 81</p>	<table border="1"> <caption>Data for Indikator 2: Andelen elever i åk 9 som är behöriga till något nationellt gymnasieprogram ska öka, %</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2018</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>85</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>81</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>82</td> </tr> <tr> <td>2023</td> <td>81</td> </tr> </tbody> </table>	År	Utfall (%)	2018	80	2019	80	2020	85	2021	81	2022	82	2023	81
År	Utfall (%)														
2018	80														
2019	80														
2020	85														
2021	81														
2022	82														
2023	81														

Indikatorer																													
<p>Analys Målet är inte nått då gymnasiebehörigheten minskat med en procentenhet jämfört med 2022. Undervisningens kvalitet liksom förtroendefulla relationer mellan skola och elev/familj påverkar elevernas resultat. Det är stora skillnader mellan skolors resultat, som bland annat beror på skolsegregation och förutsättningar i elevgrupperna. I en del skolor har hög elevrörlighet påverkat resultaten negativt. En annan faktor som påverkar resultaten negativt är elevers skolfrånvaro. Åtgärder för att bidra till en ökad måluppfyllelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Riktade insats för nyanlända och flerspråkiga elever. • Undervisning i matematik, med införandet av magma, matteappen. • Arbetet med ökad skolnärvaro i samverkan med socialtjänsten. • Förbättrade förutsättningar för rektorerna genom att biträdande rektorer får personalansvar för delar av personalgruppen. • Riktade insatser för att förbättra verksamheter och funktioner. 																													
<p>Det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 9 ska öka.</p> <p>Utfall År 2021 225</p> <p>Utfall År 2022 219</p> <p>Utfall År 2023 217</p>	<table border="1"> <caption>Genomsnittligt meritvärde i årskurs 9</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2018</td><td>222</td></tr> <tr><td>2019</td><td>220</td></tr> <tr><td>2020</td><td>222</td></tr> <tr><td>2021</td><td>225</td></tr> <tr><td>2022</td><td>219</td></tr> <tr><td>2023</td><td>217</td></tr> </tbody> </table>	År	Utfall	2018	222	2019	220	2020	222	2021	225	2022	219	2023	217														
År	Utfall																												
2018	222																												
2019	220																												
2020	222																												
2021	225																												
2022	219																												
2023	217																												
<p>Analys Målet är inte uppnått då meritvärdet sänkts med 2 meritpoäng jämfört med föregående år. Undervisningens kvalitet liksom förtroendefulla relationer mellan skola och elev/familj påverkar elevernas resultat. Det är stora skillnader mellan skolors resultat, som bland annat beror på skolsegregation och förutsättningar i elevgrupperna. I en del skolor har hög elevrörlighet påverkat resultaten negativt. En annan faktor som påverkar resultaten negativt är elevers skolfrånvaro. Åtgärder för att bidra till en ökad måluppfyllelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Riktade insats för nyanlända och flerspråkiga elever. • Undervisning i matematik, med införandet av magma, matteappen. • Arbetet med ökad skolnärvaro i samverkan med socialtjänsten. • Förbättrade förutsättningar för rektorerna genom att biträdande rektorer får personalansvar för delar av personalgruppen. • Riktade insatser för att förbättra verksamheter och funktioner. 																													
<p>Andelen inköp av närproducerade livsmedel ska öka, %.</p> <p>Utfall År 2021 22,1</p> <p>Utfall År 2022 20,4</p> <p>Utfall År 2023 16,2</p>	<table border="1"> <caption>Andelen inköp av närproducerade livsmedel (%)</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>År 2019</td><td>31</td></tr> <tr><td>T1 2020</td><td>28</td></tr> <tr><td>T2 2020</td><td>23</td></tr> <tr><td>År 2020</td><td>23</td></tr> <tr><td>T1 2021</td><td>22</td></tr> <tr><td>T2 2021</td><td>22</td></tr> <tr><td>År 2021</td><td>22</td></tr> <tr><td>T1 2022</td><td>20</td></tr> <tr><td>T2 2022</td><td>19</td></tr> <tr><td>År 2022</td><td>20</td></tr> <tr><td>T1 2023</td><td>18</td></tr> <tr><td>T2 2023</td><td>17</td></tr> <tr><td>År 2023</td><td>16</td></tr> </tbody> </table>	År	Utfall	År 2019	31	T1 2020	28	T2 2020	23	År 2020	23	T1 2021	22	T2 2021	22	År 2021	22	T1 2022	20	T2 2022	19	År 2022	20	T1 2023	18	T2 2023	17	År 2023	16
År	Utfall																												
År 2019	31																												
T1 2020	28																												
T2 2020	23																												
År 2020	23																												
T1 2021	22																												
T2 2021	22																												
År 2021	22																												
T1 2022	20																												
T2 2022	19																												
År 2022	20																												
T1 2023	18																												
T2 2023	17																												
År 2023	16																												
<p>Analys Arbetet med att öka andelen närproducerade livsmedel sker framförallt tillsammans med koncerninköp vid upphandlingsskeendet.</p>																													
<p>Andelen ekologiska livsmedel ska öka, %.</p> <p>Utfall År 2021 39,1</p> <p>Utfall År 2022 38,7</p> <p>Utfall År 2023 38,2</p>	<table border="1"> <caption>Andelen ekologiska livsmedel (%)</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>T1 2021</td><td>39</td></tr> <tr><td>T2 2021</td><td>37</td></tr> <tr><td>År 2021</td><td>39</td></tr> <tr><td>T1 2022</td><td>39</td></tr> <tr><td>T2 2022</td><td>38</td></tr> <tr><td>År 2022</td><td>38</td></tr> <tr><td>T1 2023</td><td>38</td></tr> <tr><td>T2 2023</td><td>38</td></tr> <tr><td>År 2023</td><td>38</td></tr> </tbody> </table>	År	Utfall	T1 2021	39	T2 2021	37	År 2021	39	T1 2022	39	T2 2022	38	År 2022	38	T1 2023	38	T2 2023	38	År 2023	38								
År	Utfall																												
T1 2021	39																												
T2 2021	37																												
År 2021	39																												
T1 2022	39																												
T2 2022	38																												
År 2022	38																												
T1 2023	38																												
T2 2023	38																												
År 2023	38																												

Indikatorer
Analys Kostverksamheten köper in ekologiska livsmedel ifrån upphandlade leverantörer. Livsmedelspriserna har ökat kraftigt vilket medfört minskat utrymme till att köpa ekologiska livsmedel, som i genomsnitt är 30% dyrare än konventionella livsmedel

2.2.1 Nämnd

Uppdrag	Status År 2023	Kommentar/Analys
Grundskoleförvaltningen får i uppdrag att genomföra en utbildningsinsats för att öka förståelsen och kunskaperna i NPF för personal inom kost och lokalskolevård samt vaktmästeri.	● Genomfört	En utbildningsinsats för att öka förståelse och kunskap inom NPF har genomförts för all personal inom KLV-verksamheterna.
Grundskolenämnden uppdrar åt förvaltningen att bereda ärendet om skolskjuts för elever på Särilaskolan F-6.	● Genomfört	Utifrån att sammanslagning har gjorts av Särila F-6 och Byttorp F-6 finns nu ingen möjlighet att särskilja vilka elever som har påverkats av att Särila F-6 har lagts vilande gentemot andra elever. Uppdraget är därav genomfört i avvaktan på nytt beslut om Särila F-6
Grundskoleförvaltningen får i uppdrag att redovisa hur skolorna arbetar mot kränkande behandling av elever och vilka åtgärder som genomförs för att förebygga förekomsten av kränkande behandling på skolor.	● Genomfört	Uppdraget redovisades vid Grundskolenämndens sammanträde i februari 2023. Redovisningen omfattade det systematiska arbetet: - med att anmäla, utreda, åtgärda och följa upp när elever anser sig ha blivit utsatta för kränkande behandling, - för att kartlägga risker för kränkande behandling, - med genomförda förebyggande och åtgärdande insatser det senaste året.
Grundskolenämnden ger förvaltningen i uppdrag att vidta åtgärder för att öka kvalitet och likvärdighet i fritidshemmens verksamhet.	● Genomfört	Uppdraget redovisades vid Grundskolenämndens sammanträde i december 2023. Det finns fortsatt olikheter inom förvaltningen. Antalet legitimerade lärare mot fritidshemmen är lågt, under 20%. Det är brist på lärare mot fritidshemmen i hela Sverige. På våra 36 fritidshem har vi idag 3 utvecklingslärare. Förhoppningen med att införa dessa var att öka antalet medarbetare med uppdrag att jobba med utvecklingsfrågor och likvärdighet inom och mellan fritidshemmen. Förvaltningen erbjuder utvecklingsstöd, både riktade och generella samt nätverk för att jobba med utveckling och likvärdighet .
Grundskolenämnden ger förvaltningen i uppdrag att se över möjligheten att ingå ett samarbete med ett lärosäte, i syfte att erbjuda personal på fritidshemmen utbildning för att bli behöriga som lärare i fritidshem.	● Genomfört	Uppdraget redovisades vid Grundskolenämndens sammanträde i september 2023. Grundskoleförvaltningen har nu sett över möjligheterna till utbildning, för att öka antalet behöriga lärare i fritidshem. Det har tidigare, 2020 skapats en utbildning för att ge behörighet. Erfarenheter ifrån den utbildningen, nuläget i fritidshem samt översikt över möjliga utbildningsvägar, ligger till grund för redovisningen. Även ekonomiska förutsättningar och framtida behov av personal. Förslaget innebär att Grundskoleförvaltningen anpassar verksamheten efter ett närliggande lärosätes befintliga kursupplägg som är kostnadsfritt. Obehörig personal som idag arbetar i fritidshem får erbjudande om tjänst på deltid och förvaltningen anpassar arbetstider efter lärosätes kursupplägg. Försök till nyrekrytering till fritidshem ska genomföras. Detta genom att erbjuda personer utanför organisationen en visstidsanställning i fritidshem på deltid, i kombination med utbildning till behörighet. Efter tagen examen kan Grundskoleförvaltningen erbjuda möjligheten till tillsvidare tjänst som lärare i fritidshem.

Uppdrag	Status År 2023	Kommentar/Analys
Grundskolenämnden ger förvaltningen i uppdrag att genom aktiviteter på skolorna ta till vara på den kompetensutveckling som skett på förvaltningen inom ramen för Toleransprojektet om att motverka extremism.	 Genomfört	Uppdraget redovisades vid Grundskolenämndens sammanträde i oktober 2023. Grundskolenämnden har gett förvaltningen i uppdrag att genom aktiviteter på skolorna ta till vara på den kompetensutveckling som skett på förvaltningen inom ramen för Toleransprojektet om att motverka extremism. Grundskoleförvaltningen har tagit till vara på kompetensutvecklingen av lärare som deltagit i utbildningen inom ramen för Toleransprojektet genom delaktighet i värdegrundsresorna. De har varit projektsamordnare för värdegrundsresorna med hjälp av VR-teknik som genomfördes första gången hösten 2022. Projektsamordnarna har bland annat arbetat med att ta fram konceptet för värdegrundsresorna och har utarbetat stödmaterial. Under läsåret 2023/2024 fortsätter alla elever i årskurs nio att resa till Auschwitz och Anne Franks museum med hjälp av VR-tekniken. Allt stödmaterial har alla kontaktpersoner på skolorna åtkomst till. Förvaltningen kommer att arbeta med att göra materialet ännu mer tillgängligt för all personal genom att publicera det på intranätet.
Grundskolenämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda möjligheterna att låta skolskjuts nyttjas av andra resenärer t.ex. äldre syskon.	 Genomfört	Uppdraget redovisades vid GRN sammanträde i augusti 2023.
Grundskolenämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda hur läxhjälp och övrig undervisning kan erbjudas i olika former t.ex. genom digitala hjälpmedel. Uppdraget skall redovisas under hösten 2023.	 Genomfört	Uppdraget redovisades vid GRN sammanträde i december 2023.
Förvaltningen får i uppdrag att undersöka möjlighet och kostnader för ytterligare en timmes undervisning i svenska och matematik under en tidig årkurs i syfte att öka måluppfyllelsen.	 Delvis genomfört	Uppdraget har inte kunnat slutföras då riksdagen inte förrän 231220 beslutade om ny timplan från och med höstterminen 2024. Det har varit svårt att bedöma konsekvenserna av en extra timmes undervisningstid utan att ha kännedom om hur timplanen kommer att se ut. I januari 2024 påbörjas arbetet med ny timplan för Borås Stads grundskolor och i samband med detta även en utredning om en extra timme.
Förvaltningen får i uppdrag att granska i vilken utsträckning läxhjälp ges på skolorna, om skolorna aktivt föreslår läxhjälp för elever som bedöms ha särskild nytta av det och om den ges av behöriga lärare.	 Genomfört	Uppdraget redovisades vid Grundskolenämndens sammanträde i september 2023. Redovisningen innehöll underlag från alla skolenheter.
Grundskolenämnden uppdrar åt förvaltningen att bereda ärendet om Särskilt stöd i årskurs 5 och årskurs 6.	 Delvis genomfört	Uppdraget kommer att redovisas i slutet av första halvåret 2024.

2.3 Verksamhetsmätt

2.3.1 Skola

2.3.1.1 Grundskola

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall 2023
Antal elever från kommunen i grundskola	12 378	12 378	12 800	12 450
Kommentar: Budget på 12 800 elever avser samtliga elever i resursfördelningsmodellen och går ej att jämföra med årsutfall. Årsutfall avser folkbokförda elever i Borås Stad. Budget för samtliga elever avser asylsökande samt elever från annan kommun.				
varav elever i fristående skola i Borås, åk 1-9	1 749	1 749	1 835	1 794

Verksamhetsmätt	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall 2023
Kostnad för kommunal grundskola, kr/elev	98 161	102 183	104 239	108 704
Antal elever per lärare, totalt i kommunen (heltidstjänst)	12	11,9	11,9	11,9
Antal elever per pedagogisk personal	9	8,6	9,2	8,7
Antal Borås-elever med skolskjuts	4 800	4 850	4 800	

Antal med skolskjuts kompletteras innan nämndmöte då skolskjutsenheten har kunnat avsätta personal för att ta fram statistik utifrån sjukefrånvaro och prioriteringar.

2.3.1.2 Förskoleklass

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall 2023
Antal elever från kommunen i förskoleklass	1 391	1 391	1 400	1 304
varav elever i förskoleklass i fristående skola	99	116	119	118
Kostnad förskoleklass hemkommun, kr/elev	47 900	51 661	52 790	57 455
Antal elever per lärare (heltidstjänst)	17,5	16,8	17,5	15,5

2.3.1.3 Anpassad grundskola

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall 2023
Antal elever från kommunen i anpassad grundskola	148	155	152	164
Kostnad anpassad grundskola, kr/elev	417 000	432 150	458 901	449 014

2.3.1.4 Fritidshem

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall 2023
Antal elever från kommunen i fritidshem	4 698	4 637	4 750	4 895
varav barn i fristående verksamhet	332	394	370	446
Barn 6-9 år inskrivna i fritidshem och pedagogisk omsorg, andel (%)	85	84	86	85
Kostnad fritidshem, kr/inskrivet barn	33 100	36 203	38 412	36 939
Antal inskrivna elever per årsarbetare	22,4	20,5	22	21

2.4 Jämställdhetsperspektivet

Jämställdhetsperspektivet har arbetats in i verksamhetsplaneringen och budgetarbetet. Förvaltningen

och skolorna arbetar utifrån uppdrag som jämställdhetsintegreringsplan, mänskliga rättigheter, hedersrelaterat våld samt barnkonventionen där jämställdhetsperspektivet ingår på ett naturligt sätt.

Enligt skolornas styrdokument (Skollagen och Läroplanen) ska skolan förmedla kunskaper om jämställdhet och ge alla elever lika möjligheter oavsett könstillhörighet. Lagstiftningen är tydlig utformad och kräver ett strukturerat arbetssätt. Elevhälsan har en viktig roll i arbetet. Samverkan med olika organisationer samt förvaltningar fungerar väl t.ex. Individ- och familjeomsorgsförvaltningen.

Arbetet med barnkonventionen blir alltmer synligt. Dels har medarbetare deltagit på Borås Stads grundutbildning om Barnkonventionen och dels lyft barnperspektivet i Förvaltningschefens beslut.

Jämställdhetsintegreringsplanens syfte är att alla elever och vårdnadshavare ska ha rätt till likvärdigt bemötande, likvärdig service och likvärdig myndighetsutövning och utgår ifrån skolans styrdokument. I planen finns det aktiviteter som årligen följas upp. Dessa är kopplade till följande mål:

- Alla elever ska känna att de har möjlighet att påverka planering, genomförande och utvärdering av undervisning samt andra aktiviteter som förekommer i skolan oavsett kön.
- Utjämna skillnader mellan könen gällande måloppfyllelse.
- Alla elever ska känna sig trygga i sin skolmiljö.
- Verka för att öka god hälsa och välbefinnande hos alla elever.
- Inga elever ska utsättas för sexuella trakasserier eller andra kränkningar.
- Inga elever ska utsättas för hot och våld.

Genom huvudmannens och skolornas systematiska kvalitetsarbete analyseras jämställdhetsperspektivet. Huvudmannens årliga rapporter för värdegrund, undervisning och resultat samt fritidshem presenterar bland annat resultat utifrån kön. Värdegrundsrapporten analyserar också svaren från klimatundersökningen utifrån ett jämställdhetsperspektiv och ger förslag till åtgärder för det fortsatta arbetet på skolenheterna.

Skolorna tillgänglighet Anpassas både när det gäller undervisning och vid ombyggnationer såväl inomhus som utomhus, så att alla elever och personal ska kunna fungera väl tillsammans i verksamheten. Skol- och idrottshallar, omklädningsrum, toaletter och duschmöjligheter inventeras av Lokalförsörjningsförvaltningen. I lokalernas utformning vid nybyggnation och vid renovering tas det hänsyn till elevers integritet, trygghet, säkerhet och välbefinnande.

Med utgångspunkt från det personalpolitiska programmet, i det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM-årshjul) arbetar förvaltningen med att utveckla arbetet med lika rättigheter och möjligheter i verksamheterna och på så sätt ge medarbetarna en bra arbetsplats. Även medborgarna (elever och vårdnadshavare) ska kunna få den absolut bästa servicen. I detta arbete får också medarbetarna introduktion till HBTQIA frågor och normkritik.

3 Uppdrag och indikatorer som rapporteras till Kommunfullmäktige och Nämnd

4 Resurser

4.1 Nämndens verksamhet 1

4.1.1 Resultat

4.1.1.1 Ekonomiskt sammandrag (Tkr)

	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse
Statsbidrag	138 104	153 224	143 087	163 459	20 372
Avgifter och övriga intäkter	183 224	195 492	194 883	208 917	14 034
Summa intäkter	321 328	348 716	337 970	372 376	34 406
Personal	-1 284 817	-1 324 572	-1 420 993	-1 435 009	-14 016
Lokaler	-178 799	-190 641	-206 426	-206 918	-492
Material och tjänster	-442 677	-505 151	-469 952	-508 700	-38 748
Kapitalkostnader	-1 914	-2 162	-1 880	-1 235	645
Summa kostnader	-1 908 207	-2 022 526	-2 099 251	-2 151 862	-52 611
Buffert (endast i budget)	0	0	-17 767	0	17 767
Nettokostnader	-1 586 878	-1 673 811	-1 779 048	-1 779 487	-537
Kommunbidrag				1 779 048	
Resultat jämfört med kommunbidrag				-537	
Godkänt ianspråktaget ackumulerat resultat					
Godkända "öronmärkta" projekt					
Resultat jämfört med tillgängliga medel					
Ackumulerat resultat				30 213	

4.1.1.2 Resultatanalys

Grundskolenämnden redovisar en negativ budgetavvikelse på -0,5 mkr för 2023.

Intäkter:

Intäkterna (inkl förskolans köp av kost och lokalvård) slutade på 372 mkr gentemot budgeterade 338 mkr. Det gör att det blev en positiv avvikelse för intäkter på 34 mkr.

Statsbidrag inkl asylsökande slutade med ett utfall på 163 mkr gentemot budgeterade 143 mkr. Intäktsavvikelsen blev därav positiv med 20 mkr. Fortsatt är grundskoleförvaltningen starkt beroende av statsbidrag.

Asylsökande genererade en 4,4 mkr mer i ersättning jämfört med budget (Total intäkt 7,8 mkr, budget 3,3 mkr). Dels finns en mindre volymeffekt men även många gynnande beslut om ersättning. Utifrån datum-information i besluten har nu migrationsverket arbetat ikapp det släp som fanns på ansökningar.

Viss andel av avvikelsen är planerad då den är förknippad med en obudgeterad kostnad. Exempel på detta är skapande skola där 1,8 mkr har erhållits i statsbidrag. Samma gäller även statsbidraget för

flerspråkighet som omfattar perioden 2022 till 2024. Där har 2,8 mkr erhållits som har nyttjats till projektledare, nyckelpersoner och utbildningsinsatser.

Det finns sedan statsbidrag som har tillkommit under året alternativt att beslut inte fanns för förlängning över 2023. Exempel på detta är statsbidrag för läromedel där 3,3 mkr har nyttjats till inköp av läromedel samt 3,5 mkr som har nyttjats till läxhjälp då det kom en förlängning av statsbidrag för läxhjälp till elever i lågstadiet.

Övriga intäkter inkl Barnomsorgsavgift slutade med ett utfall på 209 mkr gentemot budgeterade 195 mkr. Intäktsavvikelsen blev därmed positiv med 14 mkr.

Barnomsorgsavgiften blev totalt 37,5 mkr mot budgeterat 35,5 mkr det ger ett intäktsöverskott på 2 mkr. Dels fakturerades ett högre belopp vid den årliga inkomstkontrollen. Men budget visade sig även var något i underkant gentemot utfallet. Dels så kan en pandemieffekt funnits kvar på fritidshemmet under 2022 som nu släpper och fler barn är fler timmar på fritidshemmet och genererar därav en högre avgift.

Intäkter från förskolan har till stort följt budget som helhet. Men inom intäkten ses en ökad intäkt för livsmedel och kostverksamhet samt en minskad intäkt för lokalvård.

För sålda platser till andra kommuner ses en ökad intäkt och för 2023 har skolplatser för 10,5 mkr sålts medan budget var 9,3 mkr. Det finns därav en positiv avvikelse på 1,2 mkr.

Inom övriga intäkter återfinns även oplanerade intäkter som inte fanns att räkna med inför 2023 samt inte går att budgetera med för 2024. Dels har skolskjutsen genererat vite på 3,5 mkr under året.

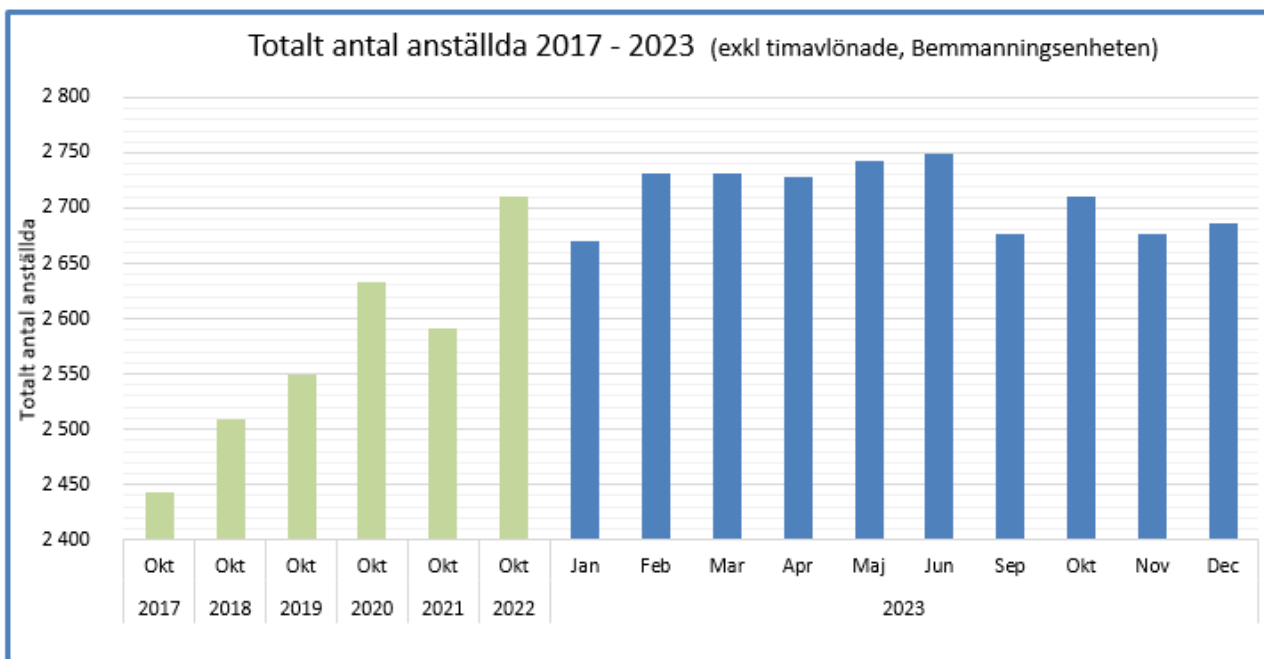
Koncerninköp har även gjort 3 återbetalningar under 2023 på 2,4 mkr

Kostnader:

Personalkostnad slutade på 1 435 mkr vilket är 14 mkr över den budgeterade nivån på 1 421 mkr. Det har därmed skapats en avvikelse.

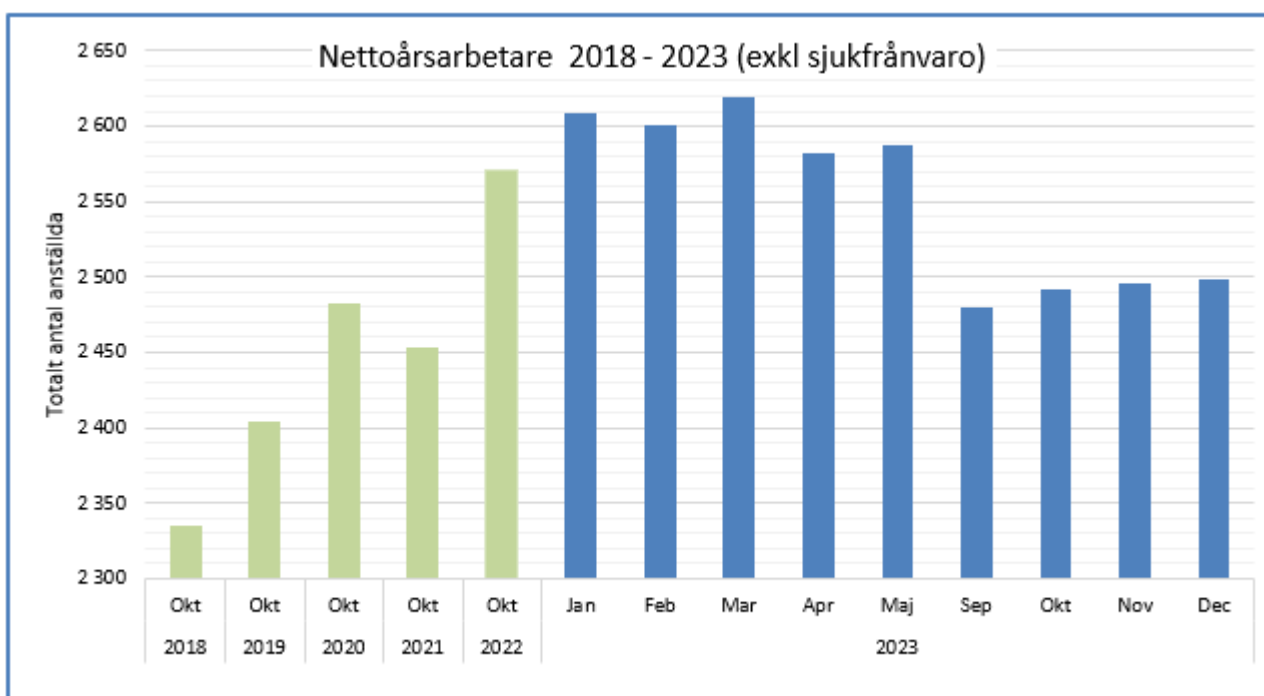
Det avvikelse inom personalkostnad som har uppstått under 2023 kommer utifrån ett antal större faktorer. Men det övergripande är att skolverksamheten har varit på en nivå som inte har kunnat hanteras inom befintligt budgetutrymme. Detta syns både i antal anställningar men även i nyttjande av timlön. Ökningen mellan 2022 och 2023 gällande timlön är 4,5 mkr. Detta i kombination med en minskad sjukfrånvaro skapar en större avvikelse.

Nedan redovisas antal anställda per månad under 2023 samt årsavläsning utifrån oktober 2017-2022. En tydlig slutsats går att utläsa om ett högre antal anställda under VT 2023 jämfört med HT 2023 samt även en årsvis ökning från 2017. Vid en jämförelse årsvis bakåt finns även organisatoriska faktorer med som kan påverka utfallet uppåt eller nedåt. Två exempel på detta är det faktum att skolbibliotekarier tidigare var anställda på Grundskoleförvaltningen. Dessa tjänster är numera anställda på Kulturförvaltningen.



Anställningar är ett trubbigt mått för att se på faktisk resursförbrukning och måttet nettoårsarbetare har därav tagits fram i Heroma. Med nettoårsarbetare menas att en persona som har te x 20% föräldradedighet och arbetar 80% redovisas i summeringen till 80%. En utveckling är pågång att även få med en justering av sjukfrånvaro dvs en medarbetare med en längre sjukfrånvaro på andel av tjänst skall reducera måttet nettoårsarbetare.

Men även för nettoårsarbetare syns en minskning av personal under höstterminen.



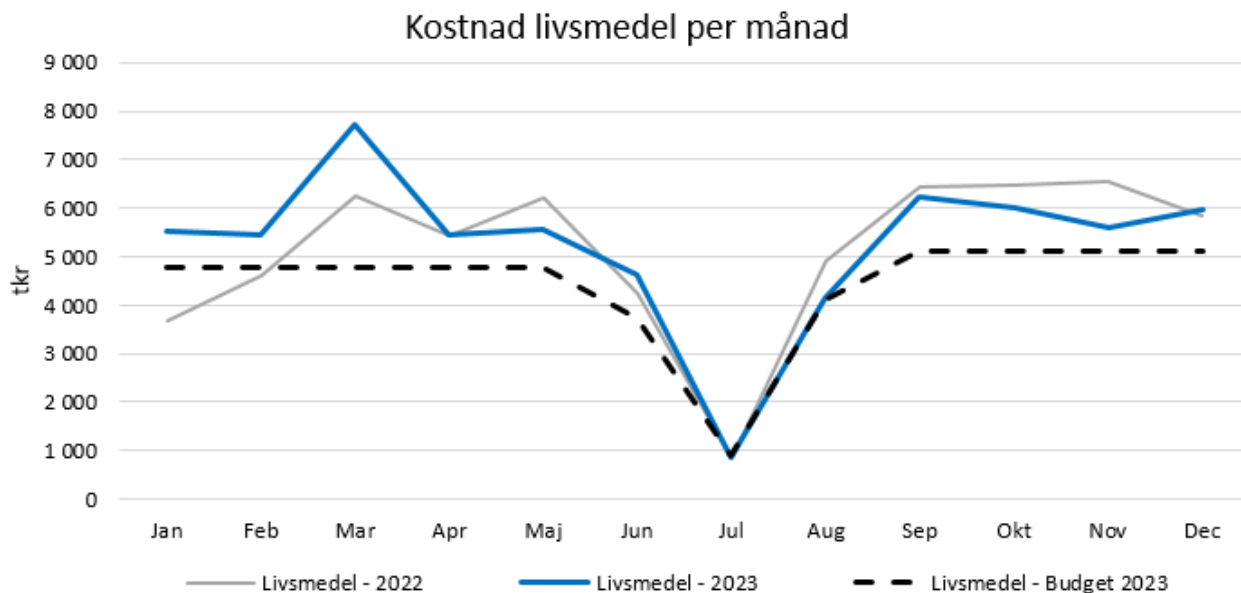
Livsmedel slutade på 63 mkr vilket är -9,9 mkr i negativ avvikelse.

Denna avvikelse går först och främst att dela in i 2 områden "Mat i grundskola och Förskola" -5,9 mkr samt inköp till "hem- och konsumentkunskap samt café i skolor" -4,0 mkr.

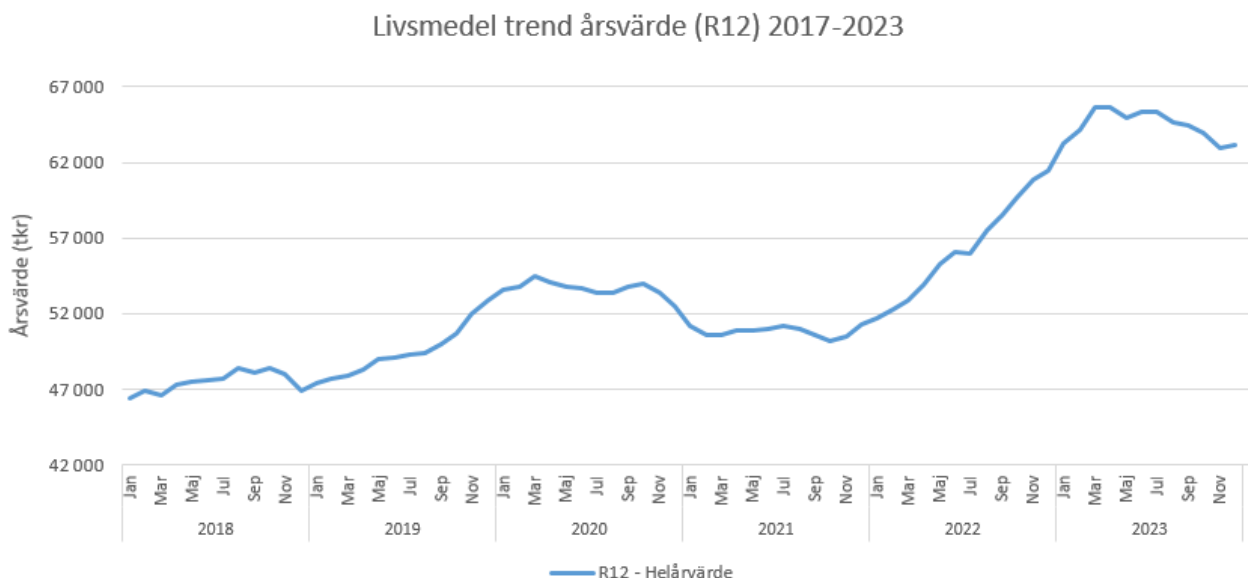
Anledningen till avvikelse i skola är att budgetmedel oftare läggs på personal istället för på livsmedel.

Samtidigt hamnar ibland budget för skolornas inköp till hem- och konsumentkunskap på läromedelsbudget.

Avvikelsen inom livsmedel i skolan kommer av den allmänna världsläget och de ökade priser som återfinns inom livsmedel. Samtidigt drogs livsmedelsbudget ned utifrån att budgetmedel fördelades från Grundskoleförvaltningen till koncerninköp för att täcka kostnaden för distributionscentralen.



Jämförelse över tid görs löpande. Varje punkt motsvarar en summering av senast 12 månaderna (dvs ett rullande årsvärde). Där går att utläsa en ökning under 2019 kopplat till de ökade priserna vid införande av distributionscentralen. Sedan skedde en avmattning av kostnadsläge utifrån pandemin. Färre elever var i skolan samt på förskola. Det går därefter att se den kraftiga kostnadsutvecklingen som har uppstått under 2022 och nu en dämpad effekt under 2023.



Material och tjänster slutade med en negativ avvikelse på -38 mkr. Denna avvikelse kan först och främst delas in Material som hade en avvikelse på -24 mkr och tjänster med en avvikelse på -14 mkr.

Inom material finns 3 stora delar som har genererat en avvikelse. Främst är det livsmedel utifrån ovan

beskrivning med en avvikelse på -10 mkr. Inköp utöver budget har även gjorts för läromedel utifrån statsbidraget för läromedel. Det vinnas därav en avvikelse som är finansierad via statsbidraget läromedel på -2mkr.

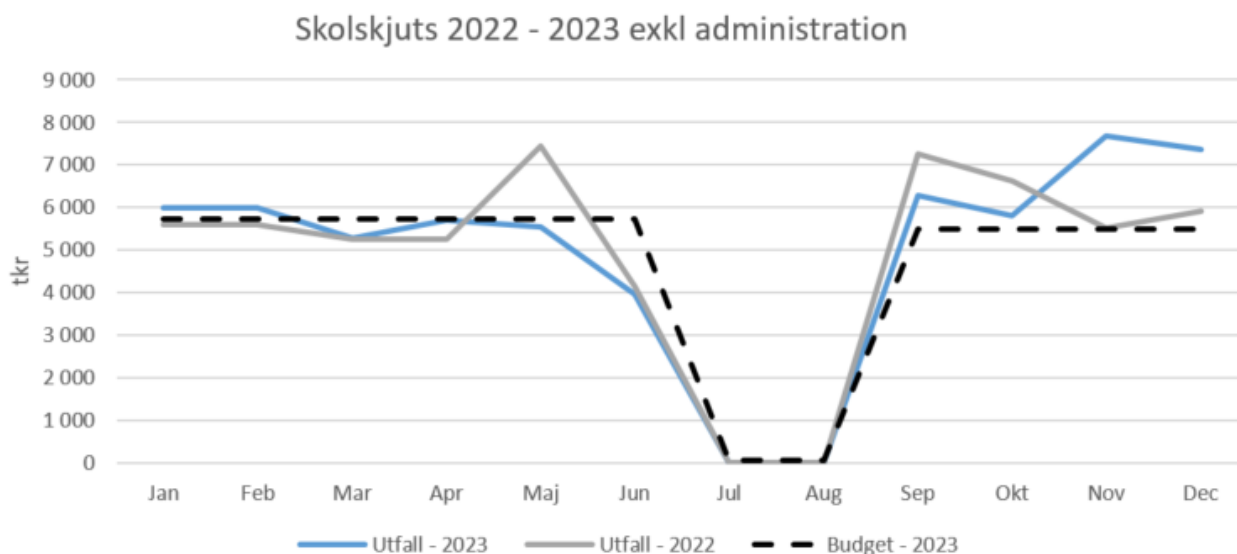
Inköp av möbler till om- och nybyggnation av Särilaskolan och Myråsskolan har även gjorts till ett värde av -5 mkr. Dessa ha omkostnadsförts för att slippa nyttja avsatta investeringsmedel för 2023.

Övrigt är ordinarie inköp av förbrukningsmaterial där verksamheten generellt lägger en för låg budget som inte går att hålla för att frigöra maximalt med budgetmedel till anställningar.

Inom tjänster finns 2 stora delar som har genererat en avvikelse. Dels har kostnaden för skolskjuts överstigit budget med 2 mkr (Förklaras mer längre fram i ÅR). Sedan har kostnaden till dataservice ökat från 18,5 mkr till 23 mkr dvs -4,5 mkr av avvikelsen består av ökade kostnader till dataservice verksamhet (dvs ej leasing av dator). Detta dels utifrån övergången till managerade datorer som ägs och supporteras av servicekontoret. Kostnaden för dataservice består av fasta kostnader som fördelas ut per dator samt användare och genom ett ökat antal datorer som hyrs av dataservice kommer nu grundskolan stå för en högre andel av dataservice kostnader.

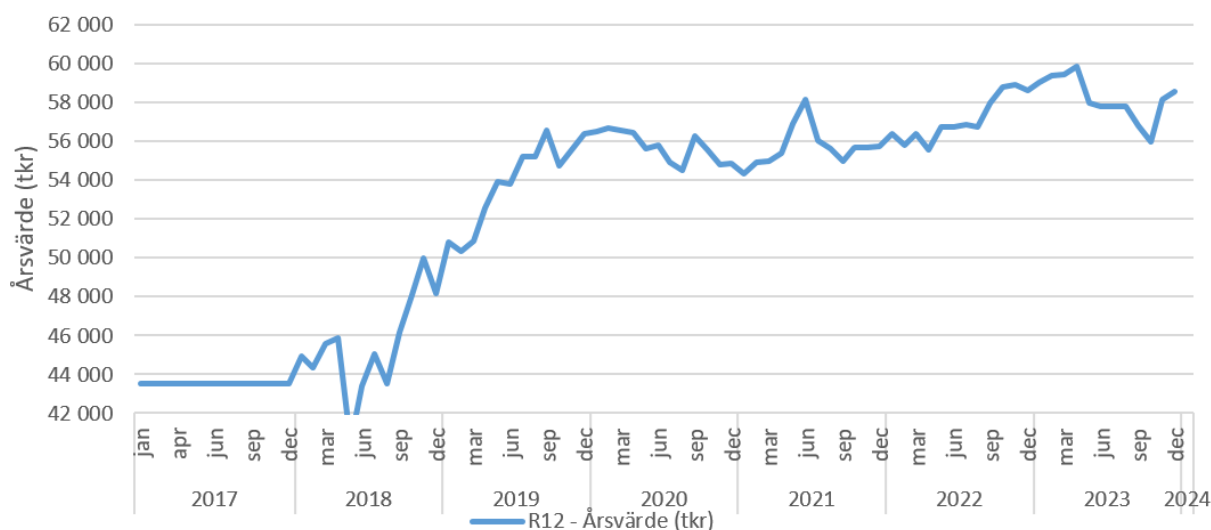
Samtidigt ses en minskad kostnad för leasing av datorer som kommer både av nya avtalet för elever men även från övergången till pedagog-PC.

Skolskjuts slutade på en 59,7 mkr vilket är -3 mkr i negativ avvikelse och därmed var utfall högre än budgeterad nivå. Skolskjuts delas in i olika kategorier vid analys t ex kan man dela in i Västtrafik-kort, Upphandlade bussar i serviceorter och Upphandlad taxi.



Jämförelse över tid görs löpande. Varje punkt motsvarar en summering av senast 12 månaderna (dvs ett rullande årsvärde). Inom skolskjuts kan en ökning utläsas under 2018 då ansvaret för evakueringsresor övergick från KS till GRN. Under 2019 fortsatte den negativa kostnadsutvecklingen genom de ökade Taxi-kostnaderna. Under 2020 och 2021 hade pandemin viss påverkan då färre elever var i skolan. Det nya avtalet med Taxi där trafikplanering numera sker på tekniska förvaltningen samt att respektive bil innehar en GPS har bidragit till att kostnadsutvecklingen är marginell trots ökad volym och ökade drivmedelspriser.

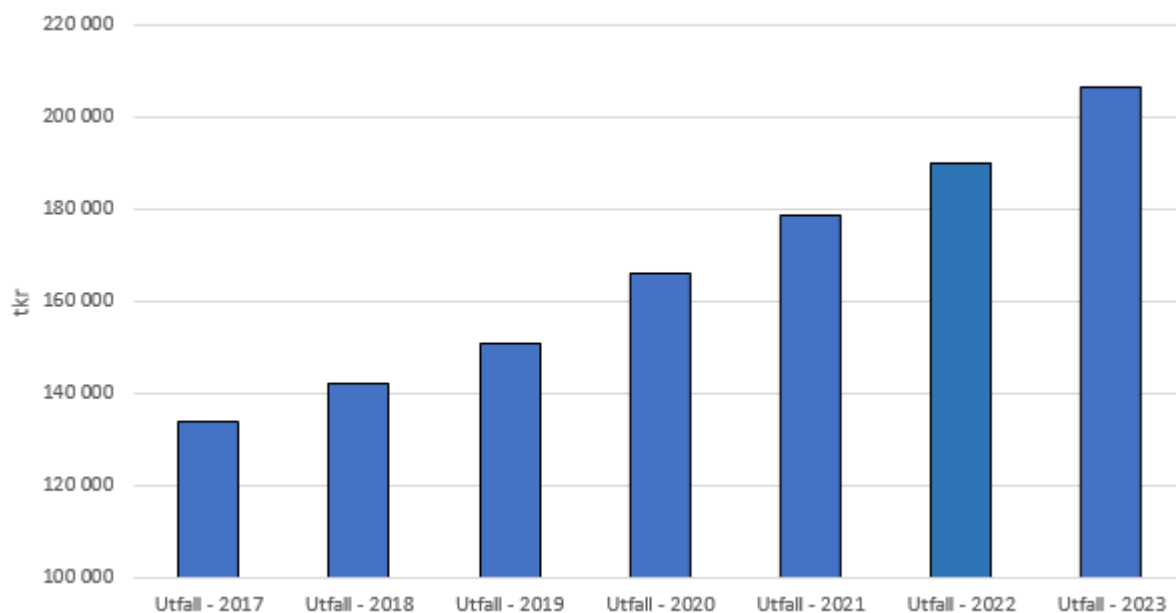
Skolskjuts trend årsvärde 2018-2023 (exkl administration)



Hyreskostnad har följt budget under 2023 och slutade med entotal kostnad på 206 mkr.

Kostnadsutvecklingen är fortsatt på en oroväckande nivå och fortsatt årligen på 6-10% kostnadsökning. Kostnaden var 134 mkr för 2017 och 2023 slutade på 206 mkr.

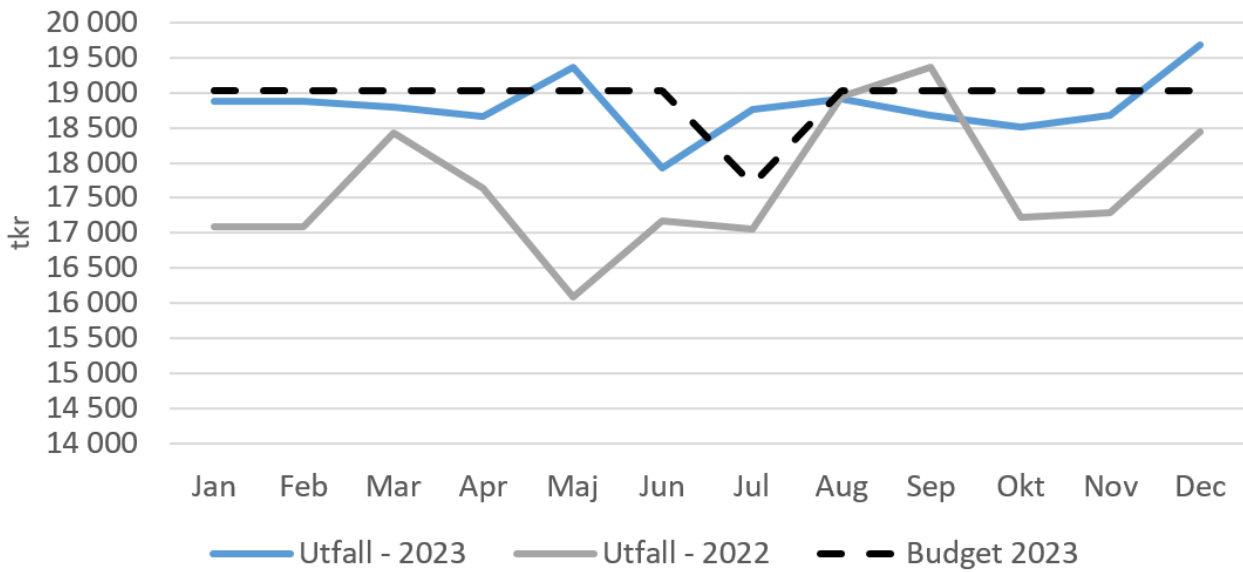
Lokalkostnad 2020 - 2022 (Intern hyra)



Köpta platser har varit stabil nivå under 2023.

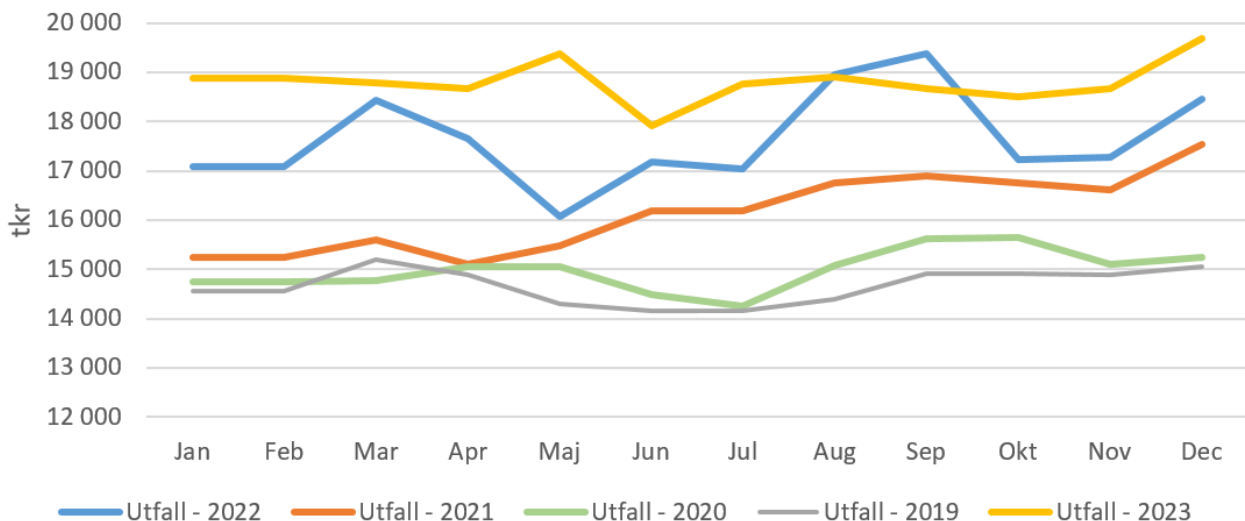
Utfall slutade på 226 mkr och är 1,2 mkr under budgeterad nivå. Avvikelsen är volymrelaterad och förra antalet elever har genererat en extern kostnad. Toppen i december avser kostnader september-december som har missats att reserveras för i respektive månad.

Köpta platser 2022-2023



I ett längre perspektiv mellan 2017 och 2023 kan en ökning redovisas. När förvaltningen bildades var årskostnad runt 145 mkr och efter 2023 är kostnaden 226 mkr. Kostnadsökningen kommer dels av ett ökat antal elever i fristående skolor men även indexuppräknning av grundskoleförvaltningens ordinarie ram samt tilläggsbudget. Enligt lag har fristående skolor rätt till lika ersättning på lika villkor. Detta medför att ersättningen ökar genom att Borås Stads skolor omfattas av ny- och ombyggnation. Lokalkompensation 2017 till fristående skolor var 10 532 kr per elev i fristående skola. Vid beslut av ersättning till fristående skolor 2024 är samma kompensation 15 875 kr per elev. Denna förändring kommer av Grundskoleförvaltningens kraftigt ökade lokalkostnader.

Köpta platser 2019-2023 (månadsvis kostnad)



4.1.1.3 Kostnader för "öronmärkta" projekt beslutade av Kommunfullmäktige

Projekt	Totalt godkänt belopp	Utfall tom 2022-12-31	Utfall 2023	Återstår
Summa				

4.1.2 Verksamhetsanalys

Verksamhetsindelning	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Bokslut 2023	Avvikelse
Politisk verksamhet		2 188	2 424	2 868	-444
Gemensam utbildningsadministration		37 648	31 102	33 911	-2 809
Barnomsorg		167 872	174 904	180 817	-5 913
Förskoleklasser		70 982	79 481	74 921	4 560
Anpassad grundskola		66 983	70 529	73 638	-3 109
Grundskola		1 327 902	1 402 743	1 413 531	-10 788
Insatser enl LSS och SFB		234	0	-200	200
Buffert		0	17 767	0	17 767
Nettokostnad		1 673 811	1 778 950	1 779 487	-537

Inom **Politisk verksamhet** finns en avvikelse dels kopplat till aktivt deltagande på skolriksdag under 2023. Det finns även ett antal nämnddagar som har utförts.

Inom **gemensam utbildningsadministration** finns dels central förvaltning men även hela kost- och lokalvårdsorganisationen där internförsäljning sker till övriga verksamhetsområde. inom central förvaltning ses en minskad kostnad då administrativa tjänster (verksamhetsutvecklare) har vakanshållits. samtidigt har interna omfördelningar för bemanningenheten skapat en fiktiv avvikelse.

Verksamheterna **Barnomsorg, Förskoleklass och grundskola** behöver ses i en samlad analys då de ofta utförs i samma lokal. Avvikelsen beskrivs i föregående kapitel utifrån respektive kostnad och intäktspost.

Inom **Anpassad grundskola** finns en volymökning som har genererat ett underskott i resursfördelningen för anpassad grundskola dvs för lite finansiella medel har avsatts under 2023 utifrån volymen. De skolor som har elever har fått ersättning utifrån aktuell elevpeng men resursfördelningen har inte haft medel att finansiera denna volymökning.

Inom **Insatser inom LSS och SFB** skall detta vara kostnadsneutralt och den avvikelse som har uppstått kommer av hur man räknar finansieringsdagar inom de olika förvaltningarna.

Buffert var avsatt utifrån anvisning.

4.1.3 Riktade stats- och EU-bidrag

Tkr

Bidragsgivare	Ändamål	Totalt beviljat bidrag	Redovisat bidrag under 2023
---------------	---------	------------------------	-----------------------------

Tkr

24280 Likvärdig skola - Skolverket	Likvärdighet i skolan	-75 921 380	-75 921 380
24283 Ersättning för asylsökande	Elevpeng för icke folkbokförda elever	-7 749 626	-7 749 626
24285 Högskolestudier SvA - Skolverket	kompetensutveckling	-141 893	-141 893
24290 Lärarlönelyftet - Skolverket	Statlig lönesatsning	-15 451 246	-15 451 246
24292 Lärarassistenter - Skolverket	Bemanning	-1 774 375	-1 774 375
24294 Läxhjälp Lågstadium - Skolverket	Läxhjälp	-3 552 500	-3 552 500
24312 Statsbidrag vissa läromedel - Skolverket	Mer läromedel i skolan	-3 073 474	-3 073 474
24400 Högskolestudier specialpedagogik - SPCM	kompetensutveckling	-1 705 771	-1 705 771
24401 Specialpedagogik för lärande - SPSM	kompetensutveckling	-142 800	-142 800
24403 Specialpedagogiska Skolmyndigheten -SPSM	kompetensutveckling	-2 207 021	-2 207 021
24404 Arbetsmiljö utsatta områden - Skolverket	Förbättra arbetsmiljö	-12 531 810	-12 531 810
24701 Etableringsersättning - ALF	Merkostnader för nyanblända	-2 834 865	-2 834 865
44917 Förstelärare - Skolverket	Karriärtjänst inom skolan	-12 745 245	-12 745 245
Summa		-139 832 006	-139 832 006

5 Investeringar

5.1 Sammanställning Investeringensvolym

	Budget 2023	Utgift 2023	Avvikelse 2023
Investeringar årliga anslag	0	0	0
Investeringar som löper över flera år	4 000	5 109	-1 109
Summa	4 000	5 109	-1 109

5.2 Investeringar, årliga anslag

Investeringsprojekt

Tkr	Budget 2023	Utgift 2023	Avvikelse 2023
Inga årliga anslag återfinns			

Tkr	Budget 2023	Utgift 2023	Avvikelse 2023
Summa			

Analys

5.3 Investeringar som löper över flera år

Tkr	Godkänd utgift	Budget 2023	Utgift 2023	Avvikelse 2023	Omdisponering	Total prognos	Projekt status
Myråsskolan	8 000	4 000	3 172	828	0	3 172	4
Särlaskolan 7-9	6 000	0	1 937	-1 937		6 000	3
Summa	14 000	4 000	5 109	-1 109	0	9 172	

Förklaring projektstatus

0: Ej påbörjat projekt

1: Förstudie

2: Projektering

3: Investeringen pågår

4: Klart för ekonomisk slutredovisning

Analys

Myråsskolan: Om- och nybyggnation till 4 parallell F-6. 28 klassrum + specialsalar och utökning kök. Inköpen som är gjorda inom projektet under 2022 hanteras inom ordinarie omkostnadsbudget. Men under 2023 har 3 172 tkr nyttjats av investeringsbudget.

Särlaskolan 7-9: Om- och nybyggnation till ren högstadiesamhet. Projektet är uppdelat i etapper och visst utrymme av investeringsbelopp har nyttjats under 2023. Projektet fortlöper under 2024 och kommer aktiveras efter färdigställande. Budgetmedel motsvarande 6 000 tkr finns avsatt för projektet under 2024.

6 Arbetsgivarpolitik

Att säkra kompetensförsörjningen, uppfattas som attraktiv arbetsgivare med bra anställningsvillkor och arbetsmiljö, utvecklings- och karriärmöjligheter är exempel på strategiska utvecklingsområden inom uppdraget som *arbetsgivare*.

Förvaltningen vill uppnå en stabil och långsiktig personalförsörjning och en kompetensförsörjningsplan har tagits fram. Det handlar både om att behålla befintlig kompetent personal och att attrahera nya. Många aktiviteter är kopplade till kompetensförsörjningsplanen.

Förvaltningen har kompetensförsörjning/attraktiv arbetsgivare som ett fokusområde för 2024. Utifrån

det kommer förvaltningen ta fram en strategisk plan med aktiviteter som kommer komplettera den befintliga kompetensförsörjningsplanen.

Förvaltningen arbetar och kommer fortsätta att aktivt arbeta med HÖK-21 som handlar om arbetsmiljö, lönebildning, arbetsorganisation och arbetstid. Alla områden är viktiga för att vara en attraktiv arbetsgivare.

Hela förvaltningen arbetar systematiskt och aktivt med att få ned sjuktalen och HR-avdelningen stöttar cheferna i detta arbete.

6.1 Indikatorer

